

Baix Llobregat

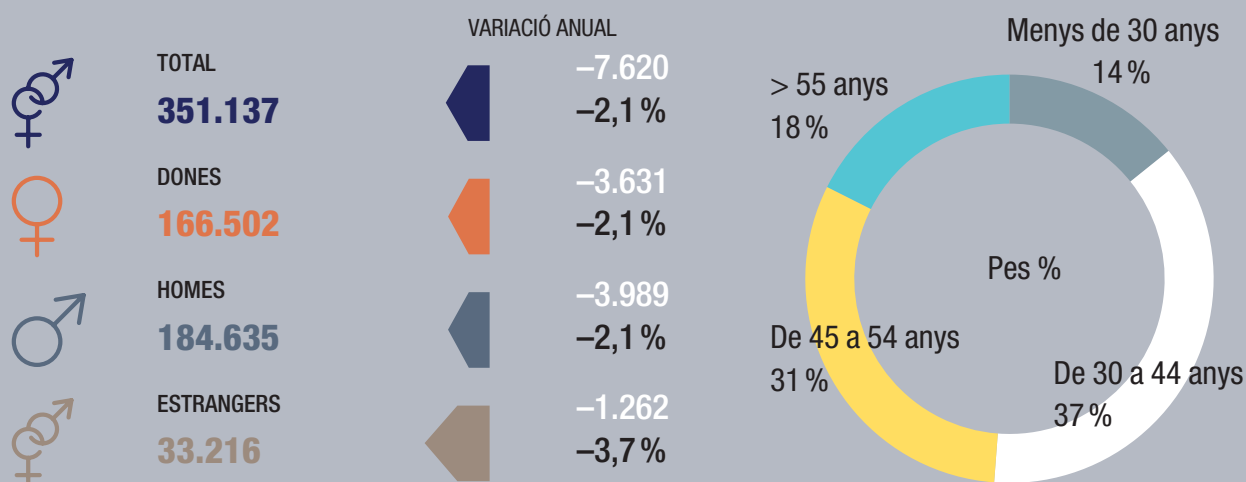

Resum executiu

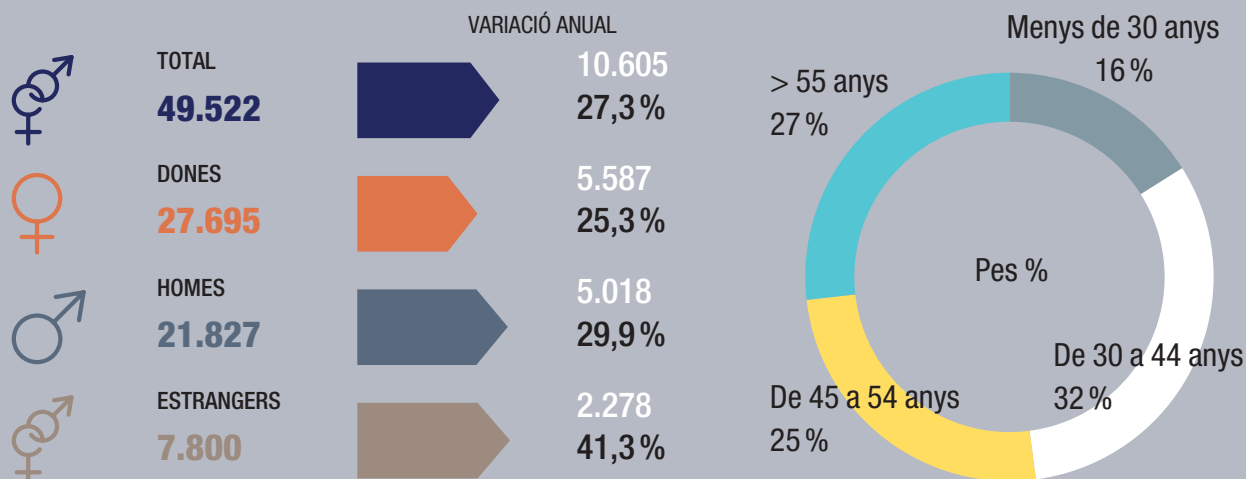
L'any 2020 ha presentat una evolució socioeconòmica negativa en la majoria d'indicadors de la comarca i, especialment en alguns sectors, és de les comarques més afectades per la crisi de la covid-19. El nombre d'aturats registrats va pujar un 27,3 % el 2020 (27,7 % a la província) i destaca l'augment dels joves menors de 30 anys (37,4 %) per sota de la mitjana provincial (41,0 %). La taxa d'atur registrat ha augmentat respecte a 2019 i se situa en el 12,4 % (13,3 % a la província).

L'ocupació registrada resident a la comarca va baixar el 2020 un 2,1 % (-2,2 % a la província) i destaca que només va caure en els menors de 44 anys. Pel que fa als llocs de treball de la comarca, amb un descens de l'1,8 % (-2,3 % a la província), destaquen les pèrdues en els subsectors de serveis de menjar i begudes i en el sector del transport aeri (aeroport del Prat). Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-2,1 %) i també en els autònoms (-0,4 %). El nombre d'empreses ha caigut un 8,1 % (-8,5 % a la província).

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2020

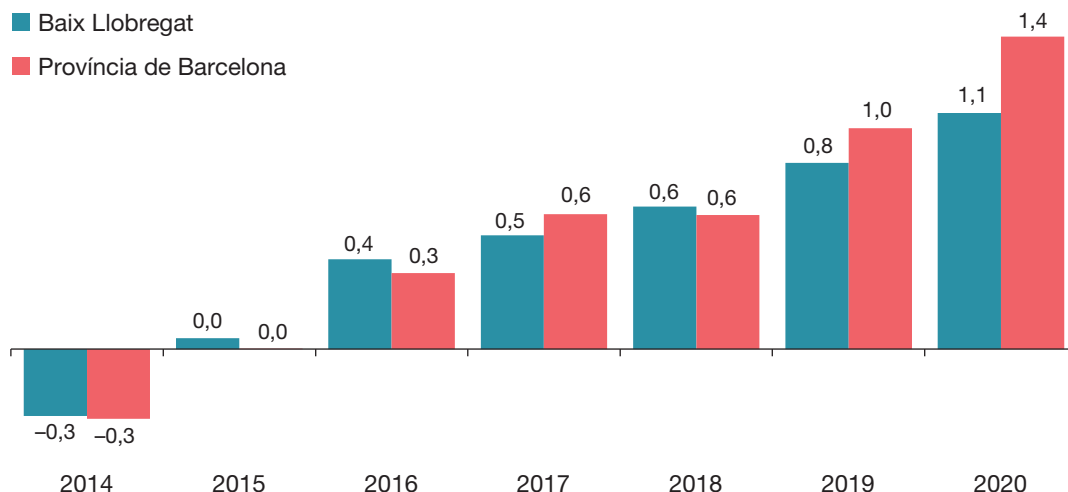
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2020

La comarca del Baix Llobregat té una superfície de 486 km², el 6,3 % de la superfície de la demarcació. És constituïda per trenta municipis amb una superfície mitjana de 16,2 km². Sant Feliu de Llobregat n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2014-2020 (en percentatge)

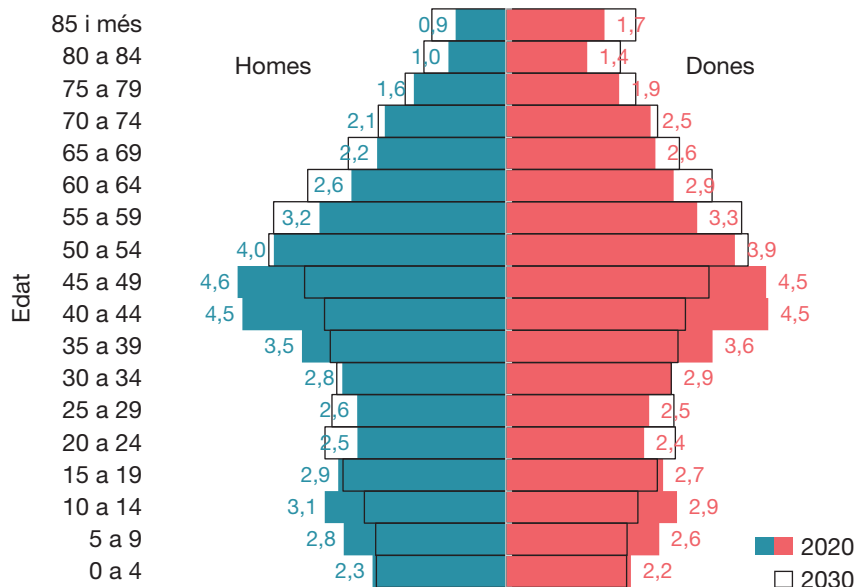

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

El Baix Llobregat és, amb 834.653 habitants, la tercera comarca més poblada de la demarcació, en la qual hi resideix el 14,6 % de la població provincial, i presenta un augment de l'1,1 % en el padró de 2020, el segon menor increment de totes les comarques barcelonines. Destaca el creixement de la població estrangera (8,1 %), especialment en les persones amb nacionalitat colombiana (33,4 %). Els trenta municipis de la comarca han guanyat població en el darrer any, d'entre els quals destaca Sant Just Desvern (865, 4,9 %).

Gràfic 2

Piràmide d'edats del Baix Llobregat 2020-2030 (en percentatge)

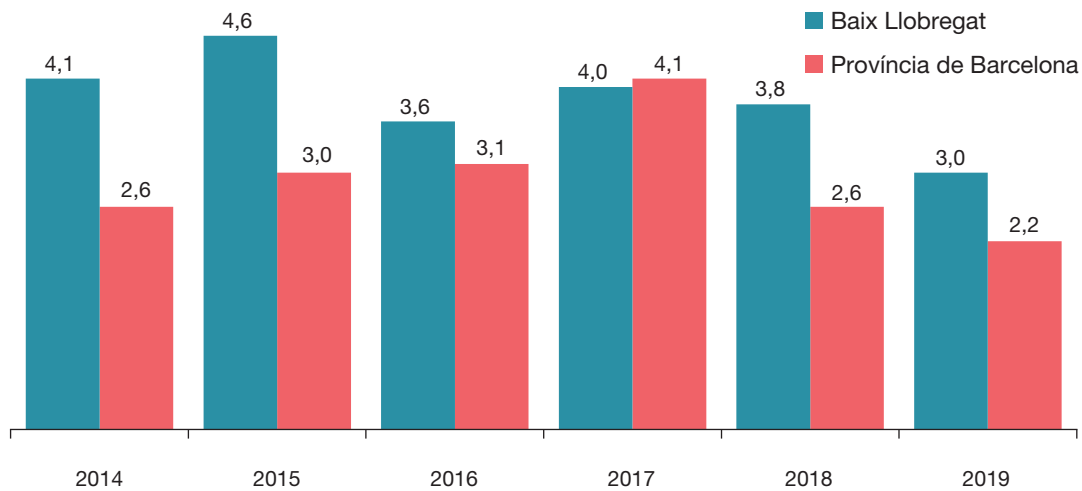

A la comarca del Baix Llobregat, la població menor de 16 anys s'ha reduït un 1 % en el padró de l'any 2020 mentre que la població gran ha augmentat un 2,3 %.

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

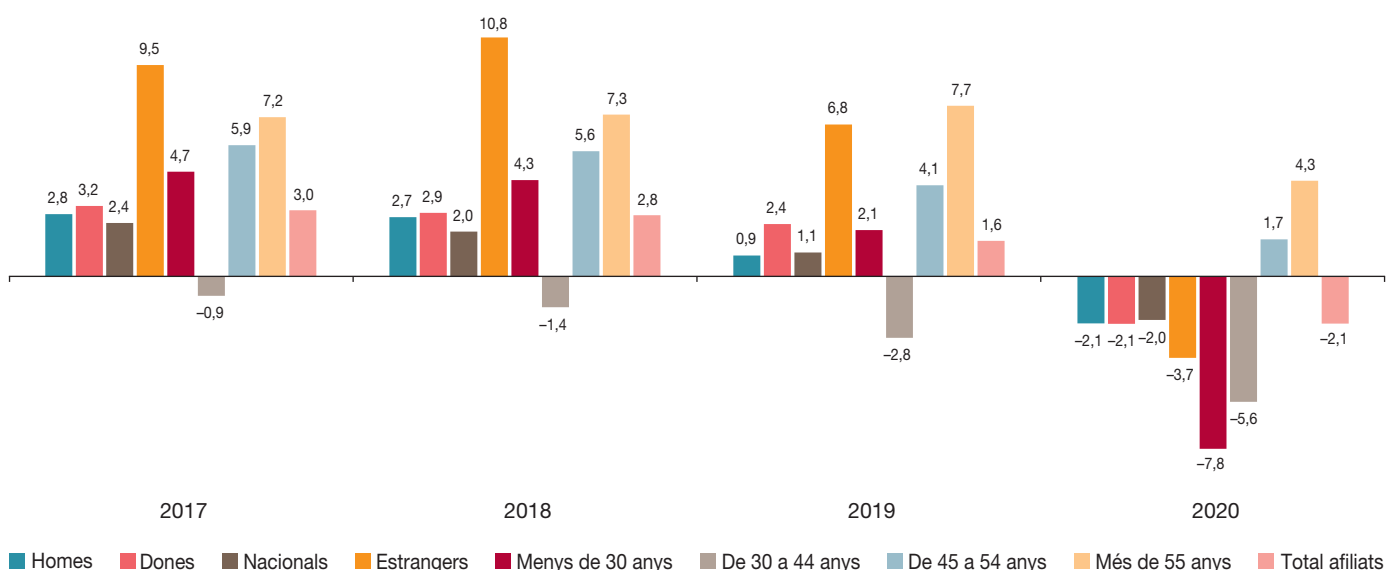
Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2020

A la província, la comarca del Baix Llobregat és la que va perdre més població ocupada resident de 30 a 44 anys (-5,6 %) al llarg de l'any 2020.

Segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2020 del BBVA, el VAB de la comarca del Baix Llobregat (vegeu el Gràfic 3) va augmentar un 3,0 % l'any 2019, el major increment entre totes les comarques de la província. L'ocupació registrada de la població resident a la comarca va baixar un 2,1 %, especialment en les persones ocupades menors de 30 anys (-7,8 %) i les de 30 a 44 anys (-5,6 %), alhora que pugen els majors de 45 anys. Així, l'any finalitza amb 351.137 persones ocupades, 7.620 menys que el 2019.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Baix Llobregat (en percentatge)

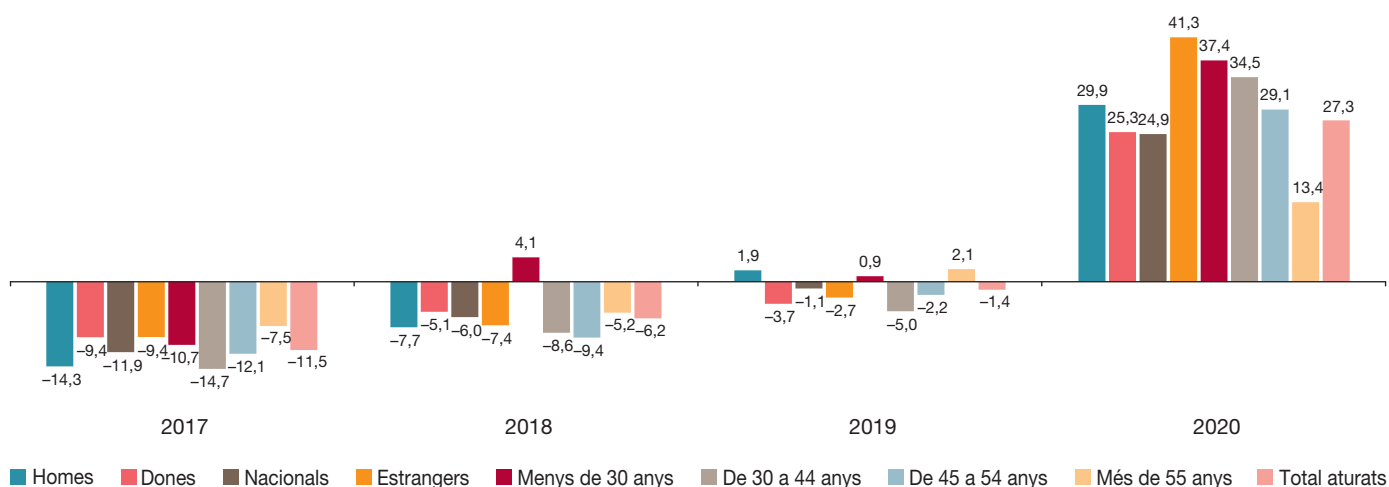
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

L'atur registrat (vegeu el Gràfic 5) va créixer al llarg de l'any 2020 en xifres absolutes 10.605 aturats, amb una variació anual del 27,3 % (el 27,7 % a la província). A final del 2020 hi havia 49.522 aturats registrats a la comarca i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte al 2019 i es va situar en el 12,5 % (el 13,3 % a la província).

Per sexe, l'atur dels homes va créixer un 29,9 % i el de les dones un 25,3 %. L'atur nacional va pujar un 24,9 % mentre que els aturats estrangers ho feien amb més intensitat (41,3 %). Per edats, destaca el creixement anual dels aturats menors de 30 anys (37,4 %) respecte a la resta d'edats. Pel que fa als sectors d'activitat econòmica, el sector serveis és el que més ha pujat en xifres absolutes (8.640) i, en percentatge, ha estat el sector de l'agricultura (32,1 %).

Gràfic 5

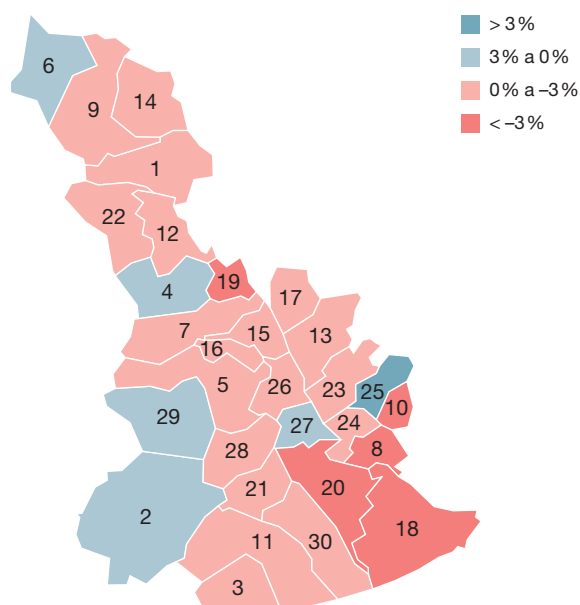
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada.
Baix Llobregat (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació població ocupada registrada.
Baix Llobregat, 2020 (en percentatge)

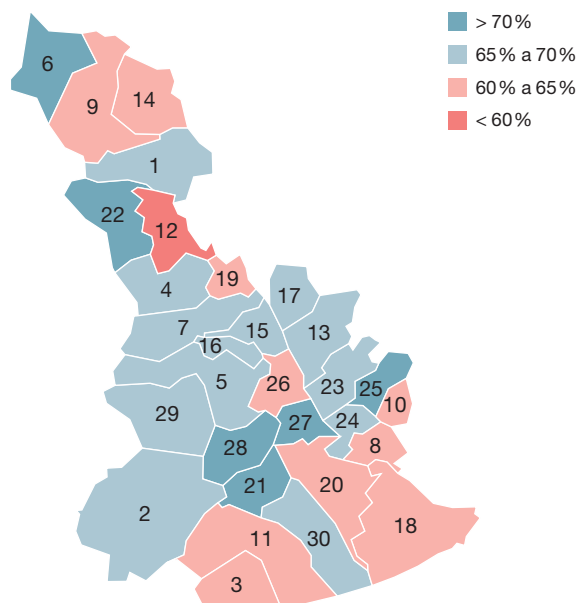

L'any 2020, la població aturada registrada a la comarca va créixer un 27,3 % i la taxa d'atur registrat va augmentar respecte a 2019 i es va situar al 12,5 % el desembre de 2020.

Mapa 2

Taxa d'ocupació registrada.
Baix Llobregat, 2020

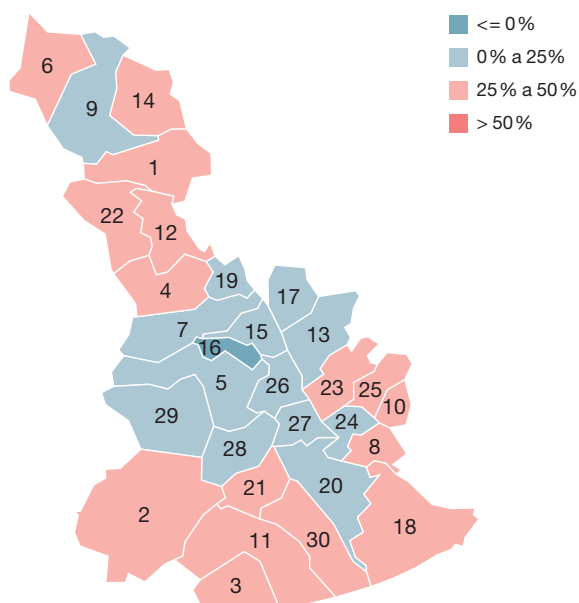
(en percentatge)

Mapa 3

Variació anual de l'atur registrat.
Baix Llobregat, 2020

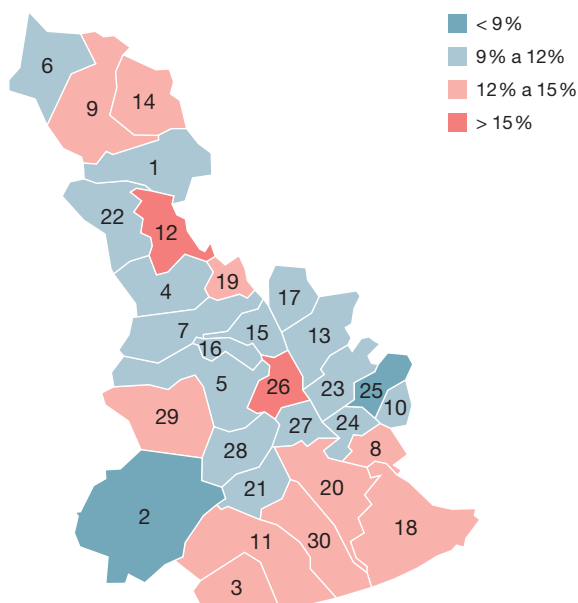
(en percentatge)

Mapa 4

Taxa d'atur registrat.
Baix Llobregat, 2020

(en percentatge)

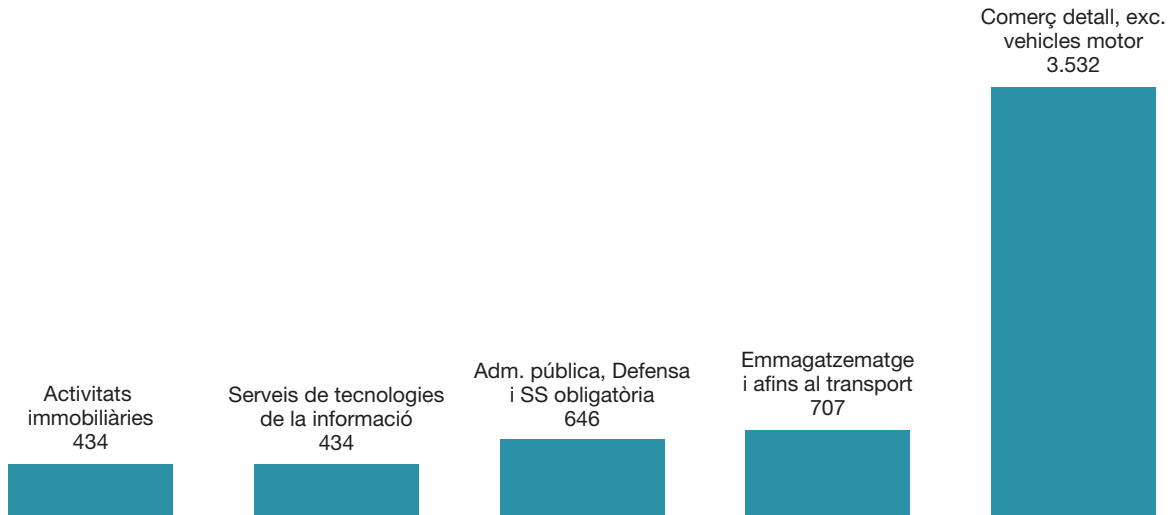
24 municipis dels 30 perden persones ocupades i només Martorell té una taxa d'ocupació inferior al 60%. Tots els municipis augmenten l'atur registrat, amb només 2 municipis que presenten una taxa d'atur superior al 15%.

1 Abrera	17 Papiol (El)
2 Begues	18 Prat de Llobregat (El)
3 Castelldefels	19 Sant Andreu de la Barca
4 Castellví de Rosanes	20 Sant Boi de Llobregat
5 Cervelló	21 Sant Climent de Llobregat
6 Collbató	22 Sant Esteve Sesrovires
7 Corbera de Llobregat	23 Sant Feliu de Llobregat
8 Cornellà de Llobregat	24 Sant Joan Despí
9 Esparreguera	25 Sant Just Desvern
10 Esplugues de Llobregat	26 Sant Vicenç dels Horts
11 Gavà	27 Santa Coloma de Cervelló
12 Martorell	28 Torrelles de Llobregat
13 Molins de Rei	29 Vallirana
14 Olesa de Montserrat	30 Viladecans
15 Palau de Cervelló (La)	

Gràfic 6

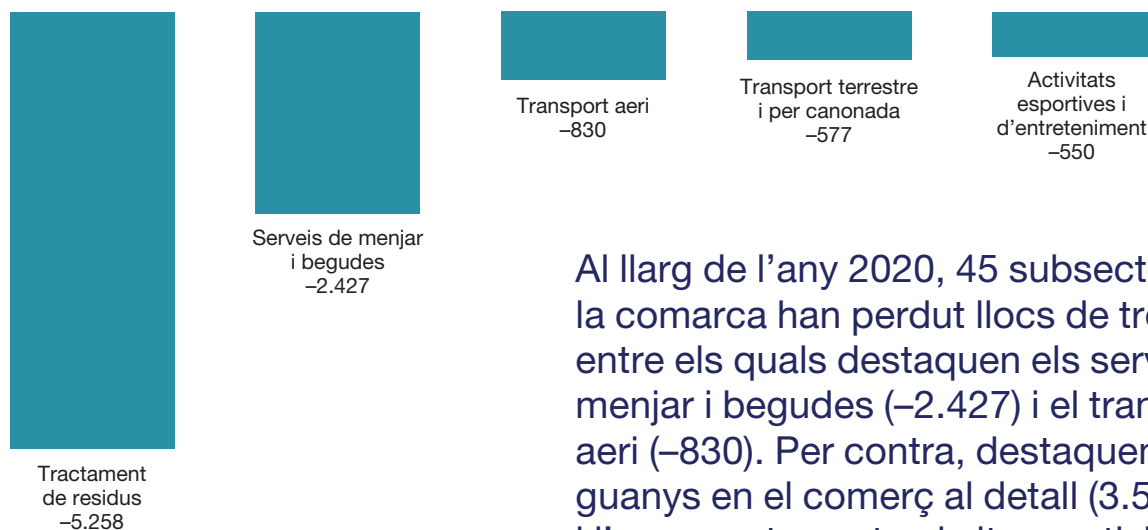
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball.
Baix Llobregat, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball.
Baix Llobregat, 2020 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

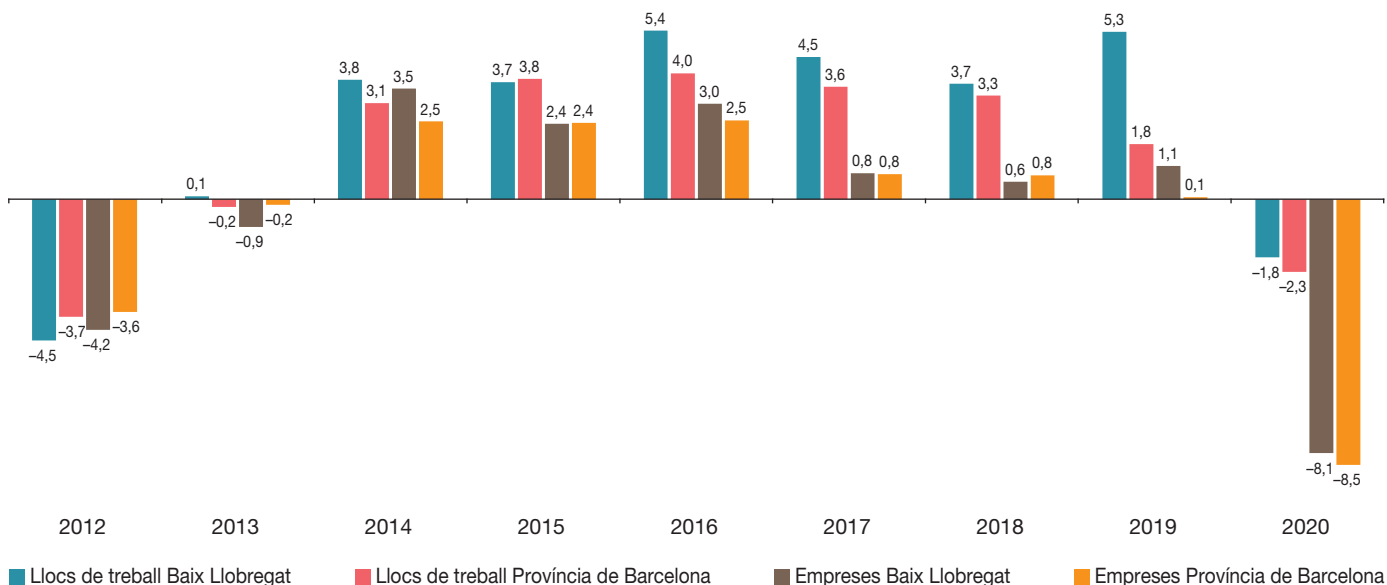
Al llarg de l'any 2020, 45 subsectors de la comarca han perdut llocs de treball, entre els quals destaquen els serveis de menjar i begudes (-2.427) i el transport aeri (-830). Per contra, destaquen els guanys en el comerç al detall (3.532) i l'emmagatzematge i altres activitats afins al transport (707).

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) es va situar al final de 2020 en 322.501, 6.071 menys que l'any anterior, un -1,8 % menys. Tot i això, aquesta variació seria menor si es té en compte que la pèrdua de treballadors en el tractament de residus és un canvi administratiu d'adscripció d'una empresa. Els llocs de treball han baixat en el treball assalariat (-2,1 %) i també en els autònoms (-0,4 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

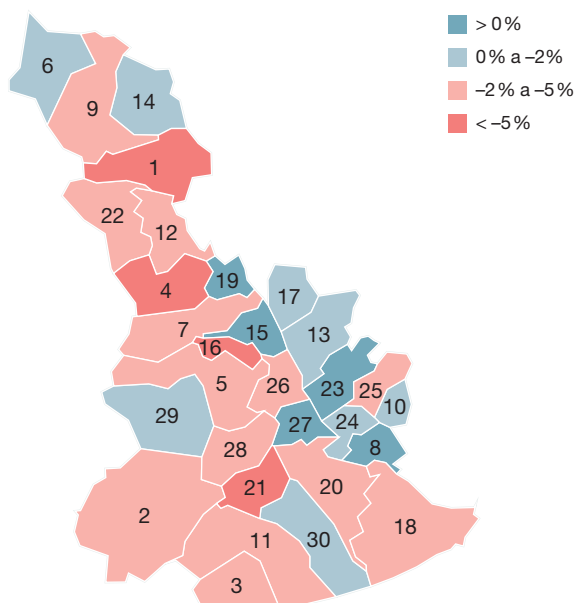
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el Mapa 5) registra reduccions en tots els municipis a excepció de sis, entre els quals destaca Sant Feliu de Llobregat (4,2 %). A nivell percentual, destaquen Abrera (-7,1 %), Sant Climent de Llobregat (-8,1 %), La Palma de Cervelló (-8,9 %) i Castellví de Rosanes (-9,8 %). En valors absoluts, també destaquen per les seves pèrdues Gavà (-662), Sant Just Desvern (-687), Castelldefels (-765) i el Prat de Llobregat (-1.594).

Mapa 5

Variació llocs de treball registrats.

Baix Llobregat, 2020 (en percentatge)

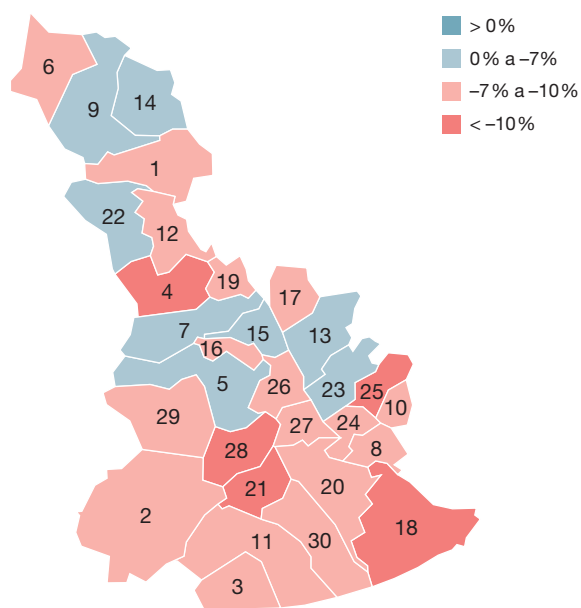
Al llarg de l'any 2020, el nombre de llocs de treball a la comarca s'ha reduït un 1,8 % (-2,1 % assalariats, -0,4 % autònoms) i el nombre d'empreses ha baixat un 8,1 % (-1.811).

En el cas de les **empreses** (comptes de cotització), el decreixement ha estat del $-8,1\%$ (-1.811) i la xifra total d'empreses és 20.571 al final de 2020. Respecte a la mitjana provincial ($-8,5\%$), la comarca se situa lleugerament per sota de les pèrdues totals. Per subsectors, les pèrdues més importants s'observen en els serveis de menjar i begudes (-244), el comerç al detall, (-184), el comerç a l'engròs (-264), les activitats especialitzades de la construcció (-98) i el transport terrestre (-138), entre d'altres.

Mapa 6

Variació empreses registrades.
Baix Llobregat, 2020 (en percentatge)

Els 30 municipis de la comarca han perdut empreses al llarg de l'any 2020, i en aquest sentit destaquen El Prat de Llobregat (-202), Sant Boi de Llobregat (-150), Cornellà de Llobregat (-195), Castelldefels (-130) i Viladecans (-132).

El desembre del 2020 hi havia concedides 28.504 **prestacions per desocupació**, i respecte al 2019 l'augment ha estat de 3.424 prestacions. La taxa de cobertura ha baixat fins al $61,1\%$ ($68,6\%$ l'any anterior) i se situa més de dos punts per sobre de la mitjana de la demarcació ($58,5\%$). Al llarg de l'any s'han produït moltes fluctuacions mensuals en aquestes dades a causa de la comptabilització de les persones en ERTO (expedient de regulació temporal d'ocupació) dins el grup dels perceptors de prestacions contributives.

El nombre de **contractes laborals** registrats al llarg de l'any 2020 ha estat de 227.754, que representa un descens del $26,4\%$ (-81.548 contractes), una davallada que respon a les aturades de l'activitat econòmica motivades per la crisi de la covid-19, especialment en el sector serveis. Per tipologia, la contractació indefinida ha caigut en 11.829 contractes i la contractació temporal també ho ha fet en 69.719 contractes.

GaMedia i el pol d'innovació digital: l'economia taronja, un sector tractor a Sant Feliu de Llobregat

Pablo Muiño Pardo, Cap del Programa municipal d'innovació de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

GaMedia i el pol d'innovació digital és el projecte per impulsar el sector econòmic creatiu i digital local i convertir-lo en un *Digital Innovation Hub* (DIH). La missió és la transformació econòmica de Sant Feliu de Llobregat en determinats àmbits d'especialització i investigació (videojocs i gamificació, eSports, audiovisual, RV/RA i continguts digitals i media...) que conformen un pol d'innovació i desenvolupament emmarcat en el sistema d'innovació local 4H-EDP-S3.

Contextualització i antecedents: polítiques holístiques d'innovació

GaMedia representa l'aposta decidida de l'Ajuntament de Sant Feliu per la innovació socioeconòmica (RSInnova, CO-Work-TIC, XISC Baix Llobregat, Social Smart City, JobLab, Kfé Innovación) i porta a terme accions de foment i acompanyament d'emprenedoria social (Baix Innova Social) i de *startups* de base tecnològica (Yuzz, Explorer, Power UP), així com també la generació d'espais i dinàmiques de cocreació, coinnovació i innovació social digital (DSI). GaMedia ha permès passar d'experiències locals aïllades, com la Garantia Juvenil de 2017 «Empoderament en projectes experiencials i *gaming*», a un nivell d'exploració i acceleració sistemàtica del talent sectorial en el món *gaming* i creatiu digital i a disposar d'eines per a un seguiment i acompanyament continuat, complementat amb el testeig i disseny de dinàmiques de suport a l'emprenedoria creativa com són les d'incubació o preacceleració, i enfortir la capacitat de sinergies, les col·laboracions, l'ajuda mútua i la xarxa de comunitat i intercanvi. La Diputació de Barcelona ha fet possible el pol amb el suport, el 2019, a iniciatives com «Foment de les associacions d'impuls com a eina generadora d'innovació social» o «Comunitat innovadora: connectant emprenedors i desenvolupament local», i el 2020 a «Videojocs i eSports: un sector tractor de l'economia taronja a Sant Feliu» i «Cooperativisme i sectors locals disruptius: comunitats digitals audiovisual i *blockchain*», tot d'iniciatives centrades en els videojocs i l'audiovisual, una activitat amb potencial per esdevenir un DIH i canalitzar tota aquesta innovació sectorial digital.

El projecte Digital Innovation HUB Media & Gaming

El programa municipal d'innovació Sant Feliu Innova va sol·licitar a la Diputació el projecte territorial innovador «GaMedia: pol d'innovació digital de Sant Feliu» (2021-2022), que incorpora diverses actuacions d'intervenció territorial relacionades amb els diferents reptes de la missió enunciatada en el full de ruta de 2021. Contempla la concentració, l'acceleració i la promoció d'activitats econòmiques estratègiques dins el sector creatiu digital així com la disseminació i transferència del coneixement i de prototips generats per la concentració de talent especialitzat. El 2022 es treballarà en la incubació i el cotreball de les iniciatives accelerades, s'atrauran i localitzaran noves iniciatives i es connectaran i interrelacionaran les hèlixs d'innovació de l'empresa i l'acadèmia i R+D+i mitjançant un laboratori d'experimentació col·laborativa en mèdia i *gaming*.

Vectors i fases principals: mapejar + connectar + accelerar

Les actuacions de GaMedia s'organitzen en tres fases interrelacionades: la primera es focalitza, a partir d'un mapeig col·laboratiu ecosistèmic local, en aglutinar i connectar totes aquelles iniciatives

ja existents en matèria d'economia cultural i creativa digital, en especial les mèdia i els *gaming*, i en cocrear un relat d'ecosistema local d'economia creativa digital. La segona fase se centra en accelerar les idees de negoci i iniciatives dels sectors de videojocs, eSports i audiovisual; identificar els reptes de les empreses de l'ecosistema i les capacitats o serveis no coberts; desplegar pilots d'innovació amb diferents agents i actors de l'ecosistema, per crear un entorn de suport a l'experimentació; crear formats de demostració de tecnologies emergents i avançades, mitjançant formats tipus *showroom*; i crear xarxa de *benchmarking* i sinergies amb altres pols d'innovació digital de temàtica complementària a escala nacional i internacional. La darrera fase se centra en l'avaluació, difusió i compartició del coneixement per a la replicabilitat i transferibilitat de la iniciativa.

D'aquí han sorgit iniciatives concretes i tangibles com les cinc que s'exposen tot seguit. El concurs-accelerator vertical de videojocs «Power UP Sant Feliu», amb itinerari personalitzat de mentories en les àrees de disseny, producció, màrqueting i negoci, i amb l'impuls i el suport d'entitats com ENTI-UB o AEVI i d'estudis de referència en la indústria dels videojocs; el Centre d'Alt Rendiment en eSports «HERON Sant Feliu», una col·laboració publicoprivada pionera en els àmbits estatal i europeu dels esports electrònics, que prioritza tant el treball amb *startups* d'eSports com l'impacte social en el territori; l'aplicació mòbil creada des de l'economia social per a les festes locals, en què la ciutadania podia posar a prova el seus coneixements amb les colles de la ciutat en format lúdic, descobrir les diferents figures de la ciutat mitjançant realitat augmentada o participar en una gimcana virtual; la *game jam* de 48 hores «Power UP JAM Sant Feliu», en la qual es van crear deu videojocs basats en la cultura popular i l'imaginari tradicional de Sant Feliu, en concret la Garsa i el Drac; i el grup de treball «Pol digital i economia taronja», dins la comunitat d'innovació oberta Open Sant Feliu, que treballa per atraure nous actors productius de l'economia digital creativa al DIH Sant Feliu com a motor de desenvolupament sostenible i de creixement local. Tot això ha estat possible amb agents locals tan dinàmics com la cooperativa MTK Space o les associacions d'impuls RocketGamesDev o Freedom Games Studio.

Conclusions i orientacions de futur: especialització per mitjà de missions

GaMedia ha esdevingut una actuació coherent amb un laboratori d'innovació social pública local com CO-Innova_LAB Sant Feliu, on la ciutat esdevé un laboratori urbà a la recerca de solucions innovadores orientades a reptes de ciutat, que integra aprenentatge, incubació i acceleració de projectes. L'agenda compartida de transformació que ha suposat GaMedia es continuarà amb l'articulació dels processos d'innovació oberta i de descoberta emprenedora (*Entrepreneurial Discovery Process*); és a dir, mitjançant enfocaments de «baix a dalt» en els quals els agents de la quàdruple hèlix (administració pública, empreses i emprenedors/es, agents de recerca i innovació i societat civil d'un territori) identifiquen àmbits i estratègies d'especialització intel·ligent (S3) del territori i després dissenyen i implementen programes, actuacions i projectes per reforçar-los. Les properes actuacions previstes de GaMedia són l'acceleradora de videojocs en femení «FEM Power UP Sant Feliu» i «ECO-MEDIA, aprenentatge inclusiu en creació audiovisual i media».